

Studiehandledning
Ledarskap och vårdutveckling 7,5hp
Leadership and care development 7,5 credits

Examinator Margaretha Pejner
margaretha.pejner@hh.se

Kursmål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

1. redogöra för kommunikationens och gruppdynamikens betydelse för teamarbetet i vården
2. identifiera och redogöra för ledarskapets betydelse för patientsäkerheten

Färdighet och förmåga

3. problematisera och argumentera för hur man kan leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö
4. initiera och argumentera för vårdutveckling inom specifikt område

Värderingsförmåga och förhållningssätt

5. analysera och reflektera över ledarskapets betydelse för etik, vårdkultur och teamsammansättning i vården
6. reflektera över vilken betydelse som makt, genus och mångfald har för ledarskap och vårdutveckling

Examinationsformer

Bedömningsområde 1, Provkod 1401; Ledarskap och vårdutveckling (4,0hp)

Bedömningsområde 2, Provkod 1202; Ledarskap inom öppen vård (3,5hp)

Se bedömningskriterier nedan.

Undervisningsform

Kursens undervisningsformer sker i form av föreläsningar, seminarier, samt via utbildningsplattform (Blackboard). Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Kommentarer till examinationsuppgifter, betygskriterier och bedömningsområden.

Som betyg för hel kurs används något av uttrycken Underkänd eller Godkänd. Se nedan. För att erhålla betyget G på hela kursen ska samtliga bedömningsområden vara Godkända.

Bedömningsområde 1 utgörs av en skriftlig individuell inlämningsuppgift.

Bedömningsområde 2 utgörs av ett seminarium med obligatoriskt deltagande.

Bedömningsområde 1 (4,0hp)

Lärandemål (Lm) 2- 6 utgör tillsammans ett bedömningsområde och examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Lm	Kriterium	Godkänd
2	identifiera och redogöra för ledarskapets betydelse för patientsäkerheten	studenten kan identifiera och redogöra för ledarskapets betydelse för patientsäkerheten
3	problematisera och argumentera för hur man kan leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö	studenten kan problematisera och argumentera för hur man kan leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö
4	initiera och argumentera för vårdutveckling inom specifikt område	studenten kan initiera och argumentera för vårdutveckling inom specifikt område
5	analysera och reflektera över ledarskapets betydelse för etik, vårdkultur och teamsammansättning i vården	studenten kan analysera och reflektera över ledarskapets betydelse för etik, vårdkultur och teamsammansättning i vården
6	reflektera över vilken betydelse som makt, genus och mångfald har för ledarskap och vårdutveckling	studenten kan reflektera över vilken betydelse som makt, genus och mångfald har för ledarskap och vårdutveckling

Bedömningsområde 2 (3,5hp)

Lärandemål (Lm) 1, 2, 3, 5 och 6 utgör tillsammans ett bedömningsområde och examineras genom ett seminarium med obligatoriskt deltagande.

Lm	Kriterium	Godkänd
1	redogöra för kommunikationens och gruppdynamikens betydelse för teamarbetet i vården	studenten kan redogöra för kommunikationens och gruppdynamikens betydelse för teamarbetet i vården
2	identifiera och redogöra för ledarskapets betydelse för patientsäkerheten	studenten kan identifiera och redogöra för ledarskapets betydelse för patientsäkerheten
3	problematisera och argumentera för hur man kan leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö	studenten problematisera och argumentera för hur man kan leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö
5	analysera och reflektera över ledarskapets betydelse för etik, vårdkultur och teamsammansättning i vården	studenten kan analysera och reflektera över ledarskapets betydelse för etik, vårdkultur och teamsammansättning i vården
6	reflektera över vilken betydelse som makt, genus och mångfald har för ledarskap och vårdutveckling	studenten kan reflektera över vilken betydelse som makt, genus och mångfald har för ledarskap och vårdutveckling

Kurslitteratur

Barr, Jill & Dowding, Lesley. *Leadership in Health Care* 2nd Edition. SAGE Publications Inc. 2012.

Carlström, Eric. *Förändringsarbete i hälso- och sjukvård*. Studentlitteratur, 2013.

Ferraz- Nunes, José, & Karlberg, Ingvar. *Hälsoekonomi- begrepp och tillämpningar*. Studentlitteratur 2012

Lindh, Marion, & Sahlqvist, Lena. *Säker vård. Att förebygga skador och felbehandlingar inom vård och omsorg*. Natur & Kultur, 2012.

*Raadu, Gunnel. *Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvård*. Liber, Stockholm, 2015

Rosengren, Kristina. *Vårdledarskap- Att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg*. Studentlitteratur, 2014.

SMT Socialmedicinska tidskrift 2008: 85. Genus i folkhälsan (Elektronisk)

*Wijma, Barbro., Smirthwaite, Goldina., & Swahnberg, Katarina. *Genus och kön inom medicin- och vårdutbildningar*. Studentlitteratur 2010.

Ytterligare litteratur kan tillkomma.

Referenslitteratur tillkommer.

* Förekommer i andra kurser.

Datum	Tid	Innehåll
	09.15-12.00	<p>Introduktion</p> <p>Första kurstillfället börjar med en introduktion då vi går igenom studiehandledningen och diskuterar förväntningar på kursen.</p>
	13.00-15.00	<p>Ledarskap I</p> <p>Föreläsning. Vad innebär det att vara ledare och vilka krav ställs? Vad är det för skillnad mellan en ledare och en chef och vilka teorier finns det om ledarskap?</p> <p><u>Litteratur</u></p> <p>Rosengren, Kristina. <i>Vårdledarskap- Att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg</i> kap 5</p> <p>Barr, Jill & Dowding, Lesley. <i>Leadership in Health Care</i> kap. 1, 2 och 4</p>
	09.15-12.00	<p>Ledarskap II</p> <p>Föreläsning. Hur kommunicerar jag som ledare? Vilken betydelse har sammansättningen av den grupp jag skall leda och hur kan konflikter hanteras?</p> <p><u>Litteratur</u></p> <p>Barr, Jill & Dowding, Lesley. <i>Leadership in Health Care</i> kap. 6-9</p>
	09.15-15.00	<p>Seminarium ledarskap</p> <p>Inför dagens seminarium kommer ni att bli indelade i grupper. Varje grupp skall utifrån tidigare föreläsningar i ledarskap, kurslitteratur samt två vetenskapliga artiklar göra en presentation i vilken ni belyser era funderingar och tidigare erfarenheter av ledarskap i vården.</p>
	09.15-15.00	<p>Hälsoekonomi</p> <p>Efter en föreläsning kommer ni att ges möjlighet att i mindre grupper och utifrån olika frågeställningar reflektera över den ekonomiska styrningen av hälso- och sjukvård samt folkhälsoarbetet. Dagen avslutas med att varje grupp får presentera sammanfatta sina reflektioner.</p> <p><u>Litteratur</u></p> <p>Ferraz- Nunes, José, & Karlberg, Ingvar. <i>Hälsoekonomi- begrepp och tillämpningar</i>. Studentlitteratur 2012</p> <p>Rosengren, Kristina. <i>Vårdledarskap- Att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg</i> kap. 2 och 4.</p>
	09.15-15.00	<p>Vårdorganisation</p> <p>Vilken betydelse har organisationen för att bedriva hemsjukvård? Till dagens seminarium ska du utifrån nedanstående litteratur samt en vetenskaplig artikel skriva ett paper gällande organisationens betydelse. Ni kommer under dagen sitta i olika gruppkonstellationer för att delge varandras reflektioner.</p> <p><u>Litteratur</u></p> <p>Barr, Jill & Dowding, Lesley. <i>Leadership in Health Care</i> kap. 11</p> <p>Vilka förutsättningar finns det att bedriva en hemsjukvård med god kvalitet? - Rapport från en tematisk verksamhetstillsyn inom Uppsala-Örebroregionen 2005.</p>

Datum	Tid	Innehåll
	09.15-12.00	<p>Makt, genus och mångfald Efter en kort föreläsning kommer ni ha en gruppdiskussion: Vilken påverkan har sammansättningen av en personalgrupp ur ett mångfaldsperspektiv? Diskutera frågan utifrån såväl vårdgivaren/teamet som vårdtagaren?</p> <p><u>Litteratur:</u> Rosengren, Kristina. <i>Vårdledarskap- Att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg</i>. Studentlitteratur, 2014. Kap 1,2 Carlström, Eric. <i>Förändringsarbete i hälso- och sjukvård</i>. Studentlitteratur, 2013. Kap 1 (s. 13- 29) Barr, Jill & Dowding, Lesley. <i>Leadership in Health Care</i> 2nd Edition. SAGE Publications Inc. 2012. Kap 3 (s. 32-44) <i>SMT Socialmedicinska tidskrift 2008</i>: 85. Genus i folkhälsan (Elektronisk), Läs en eller flera valfria artiklar ur detta nummer *Wijma, Barbro., Smirthwaite, Goldina., & Swahnberg, Katarina. <i>Genus och kön inom medicin- och vårdutbildningar</i>. Studentlitteratur 2010.</p>
	13.00-16.00	<p>Patientsäkerhet I grupper om två och två kommer ni att tilldelas två och två ett patientfall som varit aktuellt för avvikelser och/ eller händelseanalys. Därefter skall ni göra er egen analys av fallet som ni skall redovisa i storgrupp. Redogörelsen skall kopplas till referens- och kurslitteratur.</p> <p><u>Litteratur:</u> Lindh, Marion, & Sahlqvist, Lena. <i>Säker vård. Att förebygga skador och felbehandlingar inom vård och omsorg</i>. Natur & Kultur, 2012.</p>
	09.15-12.00	<p>Ledarskap och vårdplanering Föreläsning om vårdplaneringens betydelse i förhållande till patientsäkerhet, organisation och ledarskap.</p> <p><u>Litteratur</u> Raadu, Gunnel. <i>Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvård</i>. SOSFS 2005:27 samt Patientsäkerhetslag (2010:659) Rosengren, Kristina. <i>Vårdledarskap- Att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg</i> kap. 7-9</p>
	09.15-16.00	<p>Ledarskap och vårdplanering examinationsseminarium Tillsammans med fyra kurskamrater skall ni utifrån en vårdplaneringssituation i form av ett case analysera vilken eller vilka faktorer i organisationen och distriktssköterskans ledarskap som kan ligga till grund för att öka eller riskera patientsäkerheten i samband med utskrivning från sjukhus för fortsatt vård i hemmet. Förbered en presentation med referenser från kurslitteraturen samt tre vetenskapliga artiklar. Ni ska under seminariet framföra er presentation samt vara förberedda på att svara på kurskamraternas frågor.</p>

Datum	Tid	Innehåll
		<p>Individuell skriftlig inlämningsuppgift</p> <p>Du skall utifrån valfria kapitel i kurslitteraturen, samt två vetenskapliga artiklar reflektera över vilka faktorer som kan påverka distriktssköterskans ledarskap samt dess påverkan över patientsäkerheten i klinisk praxis. Sammanfatta dina reflektioner på 3 A4 sidor (exklusive försätsblad och referenser) som lämnas in till examinator <i>senast XXXX</i>. Följ riktlinjer för inlämningsarbeten.</p>